

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Srednjobosanski Kanton/Kanton Središnje Bosne

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 06 0 U 018783 23 U

Novi Travnik: 05.02.2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku u vijeću sastavljenom od sudaca Darmin Avdić, kao predsjednik vijeća, Lazarela Porić i Senad Begović, kao članovi vijeća, uz sudjelovanje Ivane Čorić-Žderić, kao zapisničara, rješavajući u upravnom sporu tužitelja P. Z. iz G.V. zastupan po punomoćniku B. B., odvjetniku iz T., protiv tuženog Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata Sarajevo, radi poništenja zaključka broj: UP-I-03-37/1-4929/23 od 08.11.2023. godine, u upravnoj stvari ostvarivanja prava iz invalidskog osiguranja, na nejavnoj sjednici vijeća održanoj dana 05.02.2024. godine donio je slijedeću:

PRESUDU

Tužba se odbija kao neutemeljena.

Obrazloženje

Osporenim zaključkom tuženog broj UP-I-03-37/1-4929/23 od 08.11.2023. godine, odbačen je prijedlog tužitelja za obnovu postupka okončanog rješenjem tuženog broj UP-I-03-41-ZKZ-7081/14 od 29.05.2015. godine, donesenog u postupku kontrole zakonitosti korištenja prava na ličnu invalidninu kojim je ukinuto rješenje Službe za zaštitu/skrb stradalnika rata i izbjeglica Općine Gornji Vakuf-Uskoplje broj: 02-55-97-43-I od 07.12.2015. godine i riješeno da P. Z. prestaje svojstvo ratnog vojnog invalida i pravo na ličnu invalidninu sa 29.05.2015. godine.

Pravovremeno podnesenom tužbom tužitelj je protiv osporenog upravnog akta pokrenuo upravni spor. Tužbu podnosi zbog bitne povrede postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene zakona. U prvom dijelu tužbe navodi se ukratko sadržaj osporenog rješenja i tijek upravnog postupka, a potom tužitelj ukazuje da je u provedenom postupku došlo do povrede članka 7. (načelo materijalne istine) i članka 8. (načelo saslušanja stranke) Zakona o upravnom postupku Federacije BiH. Tužitelj smatra da su utvrđenja tuženog organa oko roka za podnošenje prijedloga za obnovu postupka i dostave rješenja paušalna i pogrešna jer u spisu ne postoji dokaz da je tužitelj osobno primio rješenje broj: UP-I-03-41-ZKZ-7081/14 od 29.05.2015. godine. Dalje se u tužbi ukazuje na izmjenu zakonskih propisa i to Pravilnika o radu liječničkih komisija u postupku po Zakonu o pravima branitelja i članova njihovih obitelji kojim je propisano da svaka osoba koja je ranjena u ratu ili je bila zatočena ima pravo na priznavanje statusa RVI sa 20% invaliditeta. Tužitelj također smatra, da je kako je bio ranjen, bio u statusu RVI pa ima

pravo i na obnovu postupka za utvrđivanje novog procenta invaliditeta. Posebno napominje da je sticanje statusa tražio i na temelju članka 3. stav 3. Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji. U konačnom predlaže da se tužba uvaži, poništi osporeno rješenje i predmet vrati na ponovni postupak.

U odgovoru na tužbu broj UP-I-03-37/1-4929/23 od 10.01.2024. godine tuženi je ostao kod razloga iz osporenog rješenja i predložio da se tužba odbije kao neutemeljena.

Sud je zakonitost osporenog upravnog akta preispitao u granicama navoda iz tužbe sukladno odredbi čl. 34 st. 1. Zakona o upravnim sporovima¹, pa je nakon ovakvog preispitivanja istog odlučio kao u izreci, pri čemu se naročito rukovodio slijedećim razlozima:

Tužba nije utemeljena.

Prema stanju spisa i činjeničnim utvrđenjima organa uprave proizlazi da je tužitelj zahtjev za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida nadležnom prvostupanjskom organu podnio 22.12.2020. godine. Rješenjem prvostupanjskog organa broj 11-37-202/22-3 od 15.03.2022. godine odbačen je prijedlog za obnovu postupka okončan pravomoćnim rješenjem broj: UP-I-03-41-ZKZ-7081/14 od 29.05.2015. godine kao neutemeljen. Obzirom da je člankom 252. stav 2. Zakona o upravnom postupku propisano da o prijedlogu za obnovu postupka rješava onaj organ koji je donio rješenje kojim je postupak okončan to je zahtjev za obnovu postupka dostavljen tuženom koji je svojim zaključkom broj: UP-I-03-37/1-4929/23 od 08.11.2023. godine odbacio prijedlog tužitelja za obnovu postupka.

Osporenim rješenjem, nisu povrijeđena pravila postupka iz odredbe članka 8. Zakona o upravnom postupku² (tužitelju nije pružena mogućnost izjašnjenja o svim činjenicama i okolnostima), odnosno članka 141. st. 3. Zakona. Tužitelju je rješenjem Službe za zaštitu/skrb stradalnika rata i izbjeglica broj: 02-55-97-43-I od 07.12.2005. godine priznato svojstvo ratnog vojnog invalida IX grupe sa 30% vojnog invaliditeta po osnovu ranjavanja kao pripadniku HVO-a počev od 01.01.2005. godine, i to pravo je priznato na osnovu provedenog posebnog ispitnog postupka u kojem je tužitelj imao mogućnost predočavanja Uvjerenja o pripadnosti Oružanim snagama, izlaska pred liječničku komisiju, predočavanja cjelokupne medicinske dokumentacije, te je tužitelj također imao mogućnost izjašnjenja na nalaz i mišljenje liječničke komisije koje je dao 27.02.2015. godine. Konačnim rješenjem broj: UP-I-03-41-ZKZ-7081/14 od 29.05.2015. godine, a na osnovu provedenog medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja u postupku kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite utvrđeno je da je procent invaliditeta kod tužitelja ispod 20%. Iz naprijed navedenog se može zaključiti da je tužitelj imao mogućnost aktivnog učešća u postupku ocjene invaliditeta, a sve kasnije zahtjeve za obnovu postupka koje je tužitelj podnosio isti nije potkrijepio nikakvim dokazima, pa ni sam tužitelj u svojoj tužbi ne navodi koje su to činjenice ili dokazi ostali neutvrđeni, a iz razloga što njemu nije omogućeno da učestvuje u postupku, zbog čega je i ocijenjen paušalnim takav prigovor.

¹ "Službene novine Federacije BiH" br. 9/05

² „Službene novine Federacije BiH“ br. 2/98, 48/99 i 61/22

Dakle, tužitelju je u postupku koji je prethodio omogućeno učešće u postupku jer je tužitelj pozvan pred liječničku komisiju što ne spori, te mu je omogućeno da priloži svu moguću medicinsku dokumentaciju, i da pred liječničkom komisijom iznese sve ono što smatra bitnim za donošenje nalaza i mišljenja. Tužitelj ne navodi koja prava su mu povrijeđena kada u postupku ocjene zahtjeva za obnovom postupka nije pozvan pred upravni organ, a pozivanje nije bilo obavezno. U konačnom poseban ispitni postupak se provodi kada je to potrebno radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su značajne za razjašnjenje stvari ili radi davanja strankama mogućnosti da ostvare i zaštite svoja prava i pravne interese kako je to propisano člankom 140. stav 1. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine.

Nema ni povrede članka 7. (načelo materijalne istine) Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine na koju tužitelj ukazuje u svojoj tužbi, jer je utvrđeno pravo stanje stvari, i sve činjenice koje su od važnosti za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja. Tako je utvrđeno da je tužitelj primio rješenje br. UP-I-03-41-ZKZ-7081/14 od 29.05.2015. godine na adresi na kojoj je nastanjen. Naime iz dostavnice koja se nalazi u prilogu ovom rješenju je vidljivo da je rješenje kao i nalaz i mišljenje dostavljeno na adresu Z.P., G.V. i da je na toj adresi 25. juna 2015. godine primitak pismena potpisao Z.P. /rođak/. Iako tužitelj tvrdi da osobno nije primio navedeno rješenje, očito je da je isto poslano na njegovu adresu na koju su i druga pismena dostavljana. Ali i ako bi se prihvatilo da primitak osporenog rješenja tužitelju nije izvršen na način kako to propisuje odredba članka 83. Zakona o upravnom postupku pravilan je zaključak tuženog da je tužitelj znao da mu je prestalo pravo ratnog vojnog invalida sa 29.05.2015. godine iz razloga što je sa istim tim danom došlo do obustave novčanih primanja, te dakle tužitelj više nije primao invalidninu, iz čega se zasigurno može zaključiti da je tužitelj znao za rješenje i sadržaj istog. U konkretnom slučaju tužitelj je prijedlog za obnovu postupka podnio 22.12.2020. godine iz čega se sasvim jasno može zaključiti da je od momenta kada je dostavljeno rješenje, odnosno od momenta prestanka isplate invalidnine protekao period duži od 5 godina zbog čega je zahtjev za obnovu postupka podnesen izvan roka. Ovakav zaključak suda se temelji na stanovništvu sudske prakse da kada se iz utvrđenih činjenica ne može sa sigurnošću zaključiti da je stranka saznala za postojanje i sadržaj rješenja, tada kod ocjene blagovremenosti zahtjeva treba uzeti u smislu odredbe tačke 5. članka 246. navedenog zakona o upravnom postupku ne samo činjenicu kada je dostava rješenja i formalno izvršena, nego i činjenicu kada je stranka saznala za rješenje i njegov sadržaj. (Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 01 0 U 010077 18 Uvp 2 od 23.12.2020. godine).

Isto tako, tužitelj se neutemeljeno poziva na izmjene zakonskih propisa Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji, te Pravilnika o radu liječničkih komisija u postupku po Zakonu o pravima branitelja i članova njihovih obitelji u smislu da svaka osoba koja je ranjena u ratu ili je bila zatočena, a nalazi se u postupku, ima pravo na priznavanje statusa RVI sa 20% invalidnosti, bez obzira na posljedice ranjavanja ili zatočenja, iz razloga što se navedeno odnosi na osobe koje su u postupku ostvarivanja prava, a tužitelj je svoje pravo izgubio, odnosno isto je prestalo na osnovu članka 7. st. 1., 3. i 4. Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko invalidske zaštite i članka 3. Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji.

Iz stanja spisa također proizlazi da su organi uprave u nekoliko navrata pozivali tužitelja da se izjasni i opredijeli svoj zahtjev za obnovu postupka međutim tužitelj je istrajao u tome da zahtjev za obnovu postupka za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida podnosi sukladno općim odredbama o obnovi postupka iz Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno priznavanja statusa RVI, zbog pogoršanja zdravstvenog stanja sukladno članku 3. stav 3. Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji i članka i Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu ljekarskih komisija u postupku po Zakonu o pravima branitelja i članova njihovih obitelji jer je podnositelj zahtjeva ranjen i kao takav ima pravo na ocjenu invalidnosti najmanje od 20%, a kako to proizlazi iz izjašnjenja od 01.09.2021. godine. Ovaj zahtjev tužitelj je ponovio i u tužbi.

Ni ovi tužbeni navodi nisu osnovani.

Pravilno je prvostupanjski upravni organ svojim zaključkom odbacio zahtjev za priznavanje statusa ratnog vojnog invalida tužitelju P. Z. Naime, člankom 35. Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji³ je propisano da prava prema tom zakonu koja se stječu po osnovu rane, povrede, oboljenja, odnosno pogoršanja oboljenja zastarijevaju u roku od 3 godine od dana stupanja na snagu tog zakona, odnosno od dana nastanka rane, povrede, oboljenja ili pogoršanja oboljenja.

Navedeni zakona je stupio na snagu dana 19.06.2004. godine pa je rok za podnošenje zahtjeva za priznavanje ratnog vojnog invalida istekao dana 20.06.2007. godine, onda se može zaključiti da je tužiteljev zahtjev kojeg je podnio dana 22.12.2020. godine podnesen 13 godina izvan roka, i kao takav je neblagovremen, te je nastupila zastara takvog potraživanja prema naprijed citiranim zakonskim odredbama.

Radi toga je, po ocjeni ovog suda, osporeno rješenje (o odbacivanja prijedloga) doneseno uz pravilnu primjenu materijalnog prava, pri čemu nisu povrijeđena pravila upravnog postupka. S obzirom da se u konkretnom slučaju radi o prekluzivnom zakonskom roku čijim propuštanjem stranka gubi pravo (u ovom slučaju pravo priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida), to je podneseni zahtjev po proteku roka i odbačen.

Zbog iznesenih razloga ovaj sud nalazi da osporenim rješenjem tuženog nije odlučeno na štetu tužitelja jer je upravni organ svoje rješenje donio na temelju potpuno i pravilno utvrđenog činjeničnog stanja i pravilne primjene materijalnih propisa na koje propise se pozvao u svom rješenju.

Stoga se prigovori iz tužbe tužitelja tretiraju kao neutemeljeni i kao takvi se nisu mogli prihvatiti jer nisu doveli u pitanje pravilnost i zakonitost osporenog rješenja. Pozivanje tužitelja na presude Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine i ovog suda je neutemeljeno jer se u istima radi o potpuno drugačijim činjeničnim osnovima.

Na osnovu iznesenog a u smislu odredbe čl. 36. st. 1. i 2. a u svezi sa čl. 28. s. 1. Zakona o upravnim sporovima valjalo je odlučiti kao u izreci ove presude.

³ „Sl. novine Federacije BiH“ broj 33/04, 56/05, 70/07, 90/17 i 29/22

POUKA:
Protiv ove presude žalba nije dopuštena.
(čl. 40. Zakona o upravnim sporovima)

Zapisničar
Ivana Čorić-Žderić

Predsjednik vijeća

Darmin Avdić

DNA!
Iznesi predmet završen.

Presudu dostaviti:

- Tužitelju putem punomoćnika
- tuženom uz dopis i upravni spis

Presudu snimiti u podfolder: Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata

Novi Travnik, 07.02.2024. godine
Ev. 07.03.2024. godine

Predsjednik upravnog odjeljenja
Senad Begović

Sutkinja
Lazarela Porić